

کد درس: ۱۷

نام درس: روش تحقیق (کمی و کیفی) در سالمندی و پروپوزال نویسی

پیش نیاز: ۰۳

تعداد واحد: ۲ واحد نظری و عملی

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری (۲۶ ساعت) و ۰/۵ واحد عملی (۱۷ ساعت)

هدف کلی:

یادگیری مبانی و روش شناسی پژوهش در سلامت و سالمندی با رویکرد کاربردی و استفاده از نظریه های تخصصی حرفه؛ و طراحی و تنظیم طرح پژوهشی پیشنهادی (proposal)

شرح مختصری از درس:

درس روش تحقیق در سالمندی و پروپوزال نویسی، به منظور یادگیری فلسفه و روش شناختی پژوهش علمی برای دانشجویان رشته های سالمندی و سلامت طرح ریزی شده است. ساختار مباحث اصلی این درس بیشتر بر مبنای ساختار و سازمان پایان نامه دوره های تحصیلات تکمیلی تنظیم و ارائه می گردد.

رئوس مطالب بخش نظری (۲۶ ساعت نظری):

- کلیات و مفاهیم روش تحقیق
- انواع مطالعات کمی
- انواع مطالعات کیفی (نمونه گیری، روائی و پایائی، روشهای گرد آوری داده ها، تجزیه و تحلیل داده ها و نحوه گزارش نویسی)
- مطالعات تلفیقی
- مراحل پژوهش علمی و ساختار پروپوزال؛ انتخاب مسئله ی پژوهش
- جستجوی سوابق پژوهش در مسئله؛ مروری بر متون علمی
- نظریه و پژوهش در سالمندی و سلامت
- رویکردهای کمی و کیفی در پژوهش های سالمندی و سلامت
- تنظیم اهداف، فرضیات و سوالات پژوهش، بیان مسئله، ضرورت اجرای طرح
- متغیرهای پژوهش
- محاسبه حجم نمونه و روش های نمونه گیری (بیشتر در طرح های کارآزمایی شاهددار تصادفی در عرصه)
- روش ها و ابزارهای جمع آوری داده ها
- روایی و پایایی ابزار های جمع آوری داده ها
- آشنایی با خطای تصادفی/تورش و مخدوش کننده ها
- شیوه نوشتن روش اجرا

- کنترل کیفیت تحقیق (Quality Control)
 - تضمین کیفیت تحقیق (Quality Assurance)
 - ملاحظات ویژه پژوهش های سالمندی (Methodological consideration of research on Ageing)
 - اخلاق در پژوهش
 - مدیریت پژوهش (زمان بندی، بودجه بندی، محدودیت ها ومشکلات)
 - گزارش نتایج، نقد ارزیابانه مقالات و مآخذ نویسی
 - کاربست نتایج
- رئوس مطالب بخش عملی (۱۷ ساعت):**

یک پروپوزال مطالعه‌ی کمی برای یکی از موضوعات اولویت دار سلامت و سالمندی طراحی و ارائه نماید.

منابع :

- ۱- رخشانی فاطمه، شهرکی ثانوی فریبا، روش تحقیق؛ مراحل علمی و روش های کاربردی، آخرین چاپ.
- 2- Dawson C. A Practical Guide to Research Methods: A User-Friendly Manual for Mastering Research Techniques and Projects. UK: Oxford; Last edition.
- 3- Bruce NG, Pope D, Stanistreet DL. Quantitative Methods for Health Research: A Practical Interactive Guide to Epidemiology and Statistics. John Wiley & Sons; Last edition.
- 4- Leigh Riby,. Handbook of Gerontology Research Methods: Understanding successful aging, last edition.
- 5- Laura B. Dunn, M.D., and Erin L. Cassidy-Eagle,. 2020. Practical Strategies in Geriatric Mental Health: Cases and Approaches .
- ۶- صلصالی مهوش ، پرویزی سرور (مترجم)، ادیب حاج باقری محسن (مترجم). روشهای تحقیق کیفی . نشر بشری
- 7- Handbook of gerontology research methods .; 2017; Routledge, Taylor & Francis Group
- 8- Research design in aging and social gerontology, Weil, Joyce, author, 2017

سنجش و ارزشیابی دانشجویان:

ساختار اصلی ارزشیابی دانشجو سیستم ارزشیابی هفتگی (Weekly Evaluation System (WES و شامل موارد زیر خواهد بود:

هدف اختصاصی:

- ۱- آشنایی دانشجویان با منابع مختلف آموزشی
- ۲- تبدیل روش تدریس از حالت " استاد محور" به "دانشجو محور"
- ۳- درک مطالب تدریس به صورت عمیق و پایدار
- ۴- کسب مهارت‌های تسهیل گری و پویایی گروه

سیستم ارزشیابی هفتگی دارای شش مرحله به شرح زیر است:

۱- معرفی منابع مربوطه توسط استاد

منابع اصلی توسط استاد به همراه موضوعات درسی تمام جلسات آموزشی تا آخر ترم ارائه میشود تا دانشجویان فرصت کافی برای بررسی و تحقیق در موضوعات مربوطه را داشته باشند.

۲- تعیین سرفصل هایی برای مطالعه

در این روش دانشجویان نیز میتوانند بطور آزاد منابع مرتبط را معرفی کنند و در کلاس با کمک تسهیلگران نقد و بررسی شود. بنابراین منابع مختلفی در هر جلسه به جای یک منبع کلیشه ای، مطرح و بحث می شود و دانشجویان خود را محدود به یک منبع نمیدانند و روحیه تحقیق و جستجو در آنها تقویت میشود.

۳- توضیح و تفسیر مطالب توسط دانشجویان

دانشجویان با بکارگیری عملی مجموعه ای از روشهای آموزشی مدرن از جمله بحث گروهی، بیان تجربیات هر فرد در رابطه با موضوع بحث، ایفای نقش، بیان سناریوهای مرتبط، با بکارگیری تکنولوژی های آموزشی مناسب به ارائه موضوع می پردازند. دانشجویان بطور فعال با موضوع درگیر میشوند و در واقع شرایط محیط آموزشی به گونه ای هست که فراگیران موضوع مورد بحث را بطور کامل لمس می کنند. با توجه به اینکه موضوع جلسات از قبل مشخص شده و در اختیار دانشجویان هست بنابراین فرصت کافی برای مطالعه و تحقیق فراهم هست. همچنین مهارت های استفاده حرفه ای و آکادمیک از وسایل کمک آموزشی با توجه به ماهیت این شیوه آموزشی بطور همزمان با یادگیری افزایش می یابد.

۴- رفع ابهامات توسط تسهیلگر

در هر جلسه آموزشی یکی از دانشجویان بعنوان تسهیلگر گروه عمل می کند و استاد بعنوان تسهیلگر ارشد عمل می نماید و در مواقع نیاز برای رفع ابهامات و هدایت بحث ها مداخله می کنند.

۵- جمع بندی مطالب و نتیجه گیری از مباحث

در پایان جلسه آموزشی با کمک تسهیلگر ارشد موضوعات مطرح شده جمع بندی می شود تا فراگیران به نکات مشترکی دست یابند.

۶- ارزشیابی دانشجویان توسط هم و استاد در پایان هر جلسه

ارزشیابی دانشجویان بطور هفتگی انجام می شود به این گونه که در آخر هر جلسه آموزشی دانشجویان و استاد باتوجه به فعالیت هر دانشجو طبق چک لیست فعالیتهایی که از اول ترم در اختیار دارند مورد ارزشیابی قرار می گیرند. نمره کل ارزشیابی به جای بیست نمره پایان ترم از صد نمره به شرح زیر در نظر گرفته می شود:

۱- حضور و غیاب

۲- خود ارزیابی

۳- ارزیابی همسالان

۴- علاقه به شرکت در بحثهای گروهی، حضور مستمر در جلسات آموزشی، اشتیاق به مشارکت در طرح پرسش و پاسخگویی به سوالات و نیز علاقه به یادگیری مفاهیم جدید و آموزش آنها به سایر فراگیران

۵- تهیه و ارسال محتوای آموزشی در موعد مشخص به سایر دانشجویان و تسهیلگر

۶- نحوه ارائه، کیفیت محتوای آموزشی و نحوه استفاده از وسایل کمک آموزشی

۷- امتحان پایان ترم

بخش عملی درس:

طراحی و تنظیم طرح پژوهشی و ارائه آن در حضور سایر دانشجویان (نمره دانشجویان و مدرس در ارزیابی پروپوزال جمع می شود).